

ERDÉLYI JÁNOS KRITIKÁI A MAGYAR SZÉPIRODALMI SZEMLÉBEN.

Egy Erdélyi-tanulmány műhelymunkája közben özv. Erdélyi Pálné úrasszony szívességéből volt alkalmam átnézni az *Erdélyi-tárat*, az író kéz iratainak Erdélyi Pál által mintaszerűen összeállított gyűjteményét. Az *Erdélyi-tár* 6. kötetében Erdélyi János kezeírásával több olyan bírálatának eredeti fogalmazványa olvasható, melyek a Magyar Szépirodalmi Szemlében névtelenül jelentek meg; a Szépirodalmi Szemle névtelen bírálati közül — mint ismeretes — a Berzsenyiről és Tompáról szólókat irodalomtörténet-írásunk eddig is Erdélyi János nevéhez fűzte, mindkettőnek modern kiadása is van a *Pályák és pálmák* c. kötetben. Az *Erdélyi-tár* 6. kötetében talált kéziratok alapján most a következő bírálatokat kell még Erdélyi János művei közé sorolnunk: *Nemzeti Színház* I. köt. 2., 5., 8., szám (E. T. 6. köt. 23., 24. és 30—32. levél). *Új drámák, drámaírók, költők és közönség* I. k. 5. szám (E. T. 6. k. 27—29 b. levél). *Nagy Imre versei* I. k. 5. szám (E. T. 6. k. 33. levél). *Báthory Erzsébet (Vachott Sándor költői elbeszéléseiről)* I. k. 5. szám (E. T. 6. k. 34., 35. levél). *Enfantines. Poésie à ma fille. Par Mme Anais Segalas* I. k. 5. szám (E. T. 6. k. 36. levél). *A három divatlapról* I. k. 8. szám (E. T. 6. k. 37—38 b. levél). Erdélyi Pál 1914-ben sajtó alá rendezte Erdélyi János összes munkáit. Ebben a kiadás-tervezetben a Szépirodalmi Szemlének több olyan névtelen bírálati olvasható még, melyeket felsorolásunkban most nem említettünk. Mivel eredeti fogalmazványukat nem találtam meg az *Erdélyi-tárban*, tárgyi bizonyíték hiányában ezeket nem volt jogom Erdélyi János munkáinak tulajdonítani.

HARASZTHY GYULA.

PÁLÓCZI HORVÁTH ADÁM VERSE GR. FESTETICS GYÖRGY HALÁLAKOR.

Az öregedő és már beteges Pálóczi Horváth Adámnak egyik legnagyobb élménye az 1817-i Helikoni ünnep volt. Két évvel utóbb, 1819 ápr. 2-án, gr. Festetics György meghalt. Költőnk hálójának emléke az a kiadatlan utolsó költeménye, amelyet a gróf emlékére írt. (Keszthelyi hercegi kvtár II. 461/30. sz.). Felirata szerint:

Néhai Nagy Méltóságú Gróf Festetics György temetésekor,
1819^{ki} április 13-dik napján
Horváth Adám

úgy tetszik, Götsei Birtokos által szerkesztett és ki osztott
Versezet.

A'midőn Gróf Festetics György életének vége lett,
Pörbeszállt a' Föld az Éggel a' dicső halott felett:
Miert irigyled, monda, nékem halhatatlan Egyemet?
'S tiltod, hogy tovább is élve díszesítsen engemet!
Hogy világojjon sokaknak, hogy tanítson százakat,
Hogy hogy' éljenek haszonra 's boldogítsák honjokat.